

Västerås kommun
kontaktcenter@vasteras.se

2022-06-01

1 (20)

Dnr. 2021:7673

Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Brandthovdaskolan i Västerås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Brandthovdaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Brandthovdaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn genom en bred uppföljning av utbildningens genomförande och lärarnas förutsättningar, och utifrån vad som framkommer i uppföljningen, gör en fördjupad analys för att identifiera bakomliggande orsaker till elevernas kunskapsresultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att undervisningen till både innehåll och arbetsätt anpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar samt att det sker ett aktivt arbete med att skapa förutsättningar för elevers delaktighet gällande elevernas inflytande över undervisningens innehåll.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 januari 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2021:7673) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning,

Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar
---

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn till viss del bedriver ett strukturerat arbete med att skapa en grund för att undervisningen ska kunna utvecklas och som utgår från en nulägesbild, analyser och uppföljningar. Rektorn bedriver till viss del ett jämställdhetsarbete som säkerställer att flickor och pojkar bemöts och bedöms oberoende av könstillhörighet. Vidare leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för kollegialt lärande och samverkan i syfte att förbättra undervisningen.

Motivering

Rektorn följer till viss del upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn skapar sig en nulägesbild av verksamheten genom att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat och resultat från enkäter med fokus på trygghet och studiero. Uppföljning och analys sker i samverkan mellan rektorn och lärare samt mellan rektorn och elevhälsan. Det framgår dock av granskningen att lärarna och elevhälsan inte samverkar kring uppföljning och analys av kunskapsresultat vilket försämrar förutsättningarna för rektorn att följa upp och säkerställa att de beslutade insatser som genomförs i undervisningen ger önskad effekt. I intervju med rektorn framkommer att skolan har tre avstämningsperioder då uppföljning och analys sker i samtliga ämnen av elevers kunskapsresultat, omdömen, kartläggningar och nationella prov. Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av i samband med granskningen och i intervju med rektorn framkommer exempel på att analysen av elevernas omdömen visar att omdömet mer än godtagbara kunskaper ges i låg utsträckning och att det finns en överrepresentation av pojkar som ges omdömet mer än godtagbara kunskaper. Rektorn har initierat diskussioner med lärarna kring undervisningens utformande och gett i uppdrag åt en förstelärare på skolan att driva arbetet med att utveckla undervisningen utformande. Rektorn berättar i intervju att hen inte utför regelbundna lektionsobservationer i nuläget. Av intervjuer framkommer att rektorn tillsammans med elevhälsan tar fram hur skolans resurser ska riktas och fördelas. I intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärare framkommer dock att analysen av kunskapsresultat inte alltid

åtföljs av åtgärder eller uppföljning av dessa där lärare, elever och elevhälsa samverkar. Resultat kopplat till trygghet och studiero följs bland annat upp genom skolans och huvudmannens egna enkäter. Av granskningen framkommer att arbetslagen, kuratorn och rektorn följer upp, analyserar och sätter in olika åtgärder kopplat till trygghetsarbetet i nära samverkan med elever. Elever kan i intervjuer ge flera konkreta exempel på åtgärder som satts in och följts upp på klassnivå men även inom ramen för elevrådets arbete som leds av rektorn.

Rektorn ger till viss del ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn har påbörjat ett arbete kring jämställdhet på skolan och skapat en nulägesbild av hur flickor och pojkar bemöts, utvecklas och bedöms i utbildningen men rektorn behöver i högre utsträckning besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder som utgår från en orsaksanalys. Rektorn berättar i intervju att lärare och rektorn analyserar och diskuterar elevers omdömen uppdelat på kön men att analysen ännu inte omfattar några orsaker. Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av i samband med granskningen och i intervju med rektorn framkommer att rektorn identifierat att av de omdömen som visar mer än godtagbara kunskaper i olika ämnen finns en stor majoritet pojkar. Detta bekräftar även lärare i intervjuer och beskriver att detta är ett utvecklingsområde. Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att det inte finns några riktade insatser vad gäller att höja flickors kunskapsresultat men att individuella insatser tagits fram för den grupp flickor som senast fick slutbetyg i årskurs 6. Även om det förekommer exempel på jämställdhetsarbete så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet på skolan, framförallt vad gäller fokus på åtgärder utifrån gjorda analyser vad beträffar kunskapsresultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Rektorn leder och organiserar till viss del lärarnas lärande för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar och strukturer för hur det pedagogiska arbetet på skolan ska bedrivas för att utveckla undervisningens kvalitet, men att rektorn inte ger möjligheter för elevhälsan och lärare att i samverka för att utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo. I intervju med elevhälsan beskriver representanter att de sällan medverkar i kollegiala samtal med lärarna om undervisningens utformande på gruppnivå, men att de samverkar med olika lärare kring användandet av en gemensam lektionsstruktur som alla lärare ska använda sig av för att skapa igenkänning för elever under lektioner.

Av granskningen framkommer att rektorn leder och organiserar för en organisation där utveckling och lärande är i centrum, genom att skapa strukturer och förutsättningar för kollegialt lärande. I intervjuer framkommer att det finns en känd mötesstruktur på skolan där lärare och annan personal möts genom arbetslagsträffar, veckovisa konferenser och utvecklingsdagar som är fördelade under läsåret, men att samverkan mellan lärare och elevhälsan behöver utvecklas med fokus på att utveckla undervisningen på gruppnivå. Det är tydligt för lärarna vad de ska diskutera i de olika forumen, vilket lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervju. Vidare visar granskningen att rektorn säkerställer att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen men att elevhälsans roll i det kollegiala lärandet behöver tydliggöras. Lärare betonar i intervjuer att det finns ett omfattande samarbete mellan lärare, både inom en och samma årskurs men också mellan årskurser. Lärare berättar i intervjuer att de har ett kollegialt ansvar att stödja obehöriga lärare och att rektor till viss del har initierat rutiner för detta.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn genom en bred uppföljning av utbildningens genomförande och lärarnas förutsättningar, och utifrån vad som framkommer i uppföljningen, gör en fördjupad analys för att identifiera bakomliggande orsaker till elevernas kunskapsresultat.

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning leder ett uppföljnings- och analysarbete av kunskapsresultat, så att alla kompetenser som behövs finns med i detta arbete. Rektorn har genom analyser av kunskapsresultaten indikationer på hur väl eleverna lyckats med sina studier vilket skapar förutsättningar för att systematiskt undersöka hur undervisningen genomförs och hur väl den fungerar för eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att bygga på den kunskap som finns utifrån analyserna av kunskapsresultaten och involvera elevhälsan i detta arbete för att komma vidare i arbetet med att följa upp och utvärdera olika insatser på ett systematiskt sätt. Det kan ske genom att i analysen av kunskapsresultaten öka samverkan mellan lärare och elevhälsa för att få ytterligare perspektiv på orsakerna bakom skillnaderna, vilket skulle kunna vara en bra ingång till det lärande som sker i kollegiet och som ger avtryck i undervisningen. Detta arbete skulle vara helt i linje med det som rektorn redan har initierat

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna ges en strukturerad, varierad och målfokuserad undervisning, samt ett aktivt lärarstöd. Skolan arbetar aktivt med insatser för att stimulera eleverna i undervisningen men behöver i högre utsträckning anpassa undervisningen utifrån varje enskild elevs förutsättningar och behov samt arbeta aktivt med att skapa förutsättningar för elevers delaktighet gällande inflytande över undervisningen.

Motivering

Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer framgår att lärarna har en gemensam lektionsstruktur och arbetar med varierade arbetsformer. Vid lektionsobservationer ser Skolinspektionens utredare att lärare arbetar med att ställa reflekterande frågor till eleverna som tydliggör lektionens syfte och olika delmoment. Vidare observeras en välbalanserad växling mellan lärarens inledning, elevernas parvisa/gruppvisa och enskilda arbete vid nästan samtliga av de observerade lektionerna. När eleverna arbetar i grupp eller enskilt, går läraren runt och säkerställer att eleverna vet vad de ska göra, ställer utvecklande frågor och lyssnar till elevernas resonemang. Av observationer framgår även att alla elever, med något enstaka undantag, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang genom stora delar av lektionen. Vidare framgår att lärarna balanserar väl hur lång tid eleverna klarar av att vara aktiva, deltagande och lyssnande. Dialogen som lärarna har med eleverna och dialogen mellan elever, bidrar till att eleverna bibehåller sitt engagemang i lektionsuppgifter. Elever beskriver i intervju hur lärarna aktivt stödjer dem i deras lärande och att det finns gemensamma strategier för hur en elev kan få

hjälp kring en uppgift, som används i flera klasser. Exempel som eleverna nämner är att fråga en kompis innan de frågar läraren, men att eleven även kan fråga läraren direkt om eleven behöver hjälp. Ytterligare exempel som eleverna nämner är att lärare samlar flera elever vid tavlan om de till exempel fastnat i en matematikuppgift.

Av granskningen framkommer att det finns en aktiv dialog i lärarkollegiet om såväl lektionsstruktur som vilka strategier lärarna kan använda sig av för att aktivt stödja eleverna under lektionen. Det finns en trygghet i lärarkollegiet kring att lärarna inte måste använda sig av exakt samma metoder för den gemensamma lektionsstrukturen utan att det även handlar om att anpassa strukturen för de elever som finns i klassen. Exempel som lärarna lyfter är att några lärare använder sig av lugn musik vid lektionsstarten i syfte att eleverna ska uppleva ett lugn medan en annan lärare uttrycker i intervju att hen har upptäckt att musiken inte lugnar klassen. Ytterligare lärare ger exempel på att de prövar att eleverna i starten av dagen har "drop in" i klassrummet medan andra lärare har valt att eleverna släpps in samtidigt, när lektionen startar. Det framkommer en samstämmig bild i lärarintervjuer där lärarna uttrycker att upplägget kring start av lektionerna måste få skilja sig lite åt och anpassas efter elevgruppen. Det är det kollegiala samtalet kring varför läraren gör på ett visst sätt som är det viktiga, enligt lärarna, och att eleverna känner igen sig i en struktur, inte att lärarna gör exakt lika. Av elevintervjuer i de äldre åldrarna framkommer att det finns gemensamma strukturer i parallellklasserna och ett nära samarbete mellan lärarna i parallellen, vilket eleverna uttrycker känns väldigt positivt.

Undervisningen stärker elevernas självförtroende och motivation

Granskningen visar att lärarna systematiskt arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att lärarna skapar ett tillåtande klimat genom att uppmuntra eleverna att uttrycka tankar och åsikter, vilket stärker elevernas självuppfattning och tillit till den egna förmågan. Av lektionsobservationer framgår att eleverna i de uppgifter de arbetade med gavs tillfälle att både bekräftas i den egna förmågan kopplat till arbetet med en uppgift, men även att de blev bekräftade av andra elever i den lärandeprocess som skedde. Av observationer och intervjuer med lärarna framgår att lärarna stimulerar eleverna genom att ge positiv förstärkning där de bekräftar och utmanar eleverna i den dialog som förs i undervisningen. Detta bekräftas även i elevintervjuer där elever uttrycker att de känner att deras lärare tror att de kan.

Lärarna anpassar till viss del innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp

Granskningen visar att lärarna till viss del anpassar innehåll och arbetssätt för att stimulera och utmana eleverna i undervisningen men att det finns behov av att

individanpassa undervisningen i högre grad så att fler elever kan delta i den undervisning som sker på gruppnivå. Av granskningen framkommer att lärare använder olika metoder för att stimulera och inspirera de elever som deltar i undervisningen på gruppnivå. Med få undantag är eleverna, under den observerade lektionstiden, engagerade i sina uppgifter och ägnar lektionstiden åt det den är avsatt för. Av flertalet lektionsobservationer framgår dock att ett antal elever lämnar undervisningen i klassrummet för att arbeta individuellt med specialläraren eller resurspedagogen. I intervju med elevhälsan framkommer att elevhälsan vill utveckla arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd så att det i högre utsträckning finns med i den undervisning som sker på gruppnivå i klassrummet. Representanter för elevhälsan uttrycker att de till stor del arbetar utifrån att stödja elever på individnivå genom att undervisa dem enskilt. I intervju med rektorn bekräftas bilden av att elever i behov av särskilt stöd "plockas ut ur klassrummet" och undervisas enskilt av specialläraren delar av undervisningstiden i olika ämnen, men att kollegiala samtal förs kring vilket typ av stöd som ger bäst effekt för elevernas utveckling. Rektorn ger exempel på genomförda insatser i en årskurs som har ett flertal elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd, där samverkan mellan elevhälsa och lärare skett kring anpassningar och som gett effekt både på individ- och gruppnivå. Skolinspektionens Skolenkät vårterminen 2021 visar att skolan har ett lägre resultat inom områdena som rör särskilt stöd och anpassning efter elevens behov jämfört med resultaten för samtliga medverkande skolenheter¹.

Av granskningen framkommer vidare en samstämmig bild av att eleverna får utmaningar i undervisningen bland annat i form av extrauppgifter när de är klara med en uppgift. Dessa uppgifter kan exempelvis innebära att eleverna arbetar med uppgifter i en bok eller uppgifter kopplade till sin individuella utvecklingsplan. Vidare framkommer i intervjuer med lärare att det finns ett kollegialt samarbete med lärarna i de äldre årskurserna kring att ge elever som snabbt blir klara med uppgifter extra utmaningar och att även elevhälsan kan vara ett stöd för lärarna i detta arbete.

---

¹ Skolenkäten, våren 2021. Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

Undervisningen genomförs så att eleverna till viss del görs delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i att reflektera över sitt eget lärande och att planera och utvärdera arbetsformer i undervisningen men eleverna ges inte inflytande och är en aktiv del i planeringen av undervisningen i förhållande till deras ålder och mognad. Av granskningen framgår att eleverna ges möjligheter att reflektera kring sitt lärande och att elevernas synpunkter kan påverka genomförandet av undervisningen. Dock framgår det av elevintervjuerna att elever i yngre åldrar upplever att de ges fler tillfällen att skriftligt reflektera över det egna lärandet jämfört med elever i de äldre åldrarna. Av intervjuer med såväl elever som lärare framkommer exempel på hur lärarna arbetar med att få eleverna att reflektera kring sitt eget lärande. Eleverna i de yngre åldrarna nämner bland annat att de ofta får reflektera över det egna lärandet i loggböcker. I intervjuer med elever i de äldre åldrarna framkommer att eleverna upplever att det till största del är i samband med utvecklingssamtalen som eleverna ges möjlighet att reflektera över det egna lärandet. Av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört i samband med granskningen framgår att lärarna vid flertalet tillfällen får eleverna i såväl årskurs 1-3 som 4-6 att muntligt reflektera över lektionens innehåll, genom den dialog som läraren har med eleverna. Detta bekräftas i lärarintervjuerna där lärare uttrycker att dialogen med eleverna är central avseende att få eleverna att reflektera över sitt egna lärande men att även digitala reflektionsverktyg används i de äldre åldrarna för att synliggöra elevernas tankar. Både elever och lärare ger exempel på hur elevernas synpunkter förändrat undervisningsmoment. Bland annat genom att elever fått pröva och utvärdera olika arbetssätt eller att elever skickat med synpunkter till matråd och elevråd som fått till följd att förändringar i matsalen skett eller att kösystemet till gungorna har förändrats. Eleverna ger uttryck för att det finns en kontinuerlig dialog med läraren på mentorstiden som sker en gång per vecka.

Av granskningen framgår att eleverna endast till viss del ges möjlighet att delta i planering och utvärdering. Elevernas delaktighet avser framförallt arbetssätt. I intervjuer med lärarna framkommer att det är en utmaning att få eleverna att bli medvetna om att de är delaktiga i planeringen av arbetssätt. Lärare ger exempel på att elevens delaktighet kring arbetssätt kan innebära att eleverna får välja om glasspinnar med namn ska användas för turtagning när eleverna ska svara på frågor, eller att elever görs delaktiga i planeringen när det gäller att mer tid behöver avsättas för ett planerat provtillfälle. I intervju med rektorn framkommer att elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen är ett utvecklingsområde för skolenheten. Rektorn ser att det finns skillnader mellan klasser på vilket sätt lärarna använder varierade metoder för planering och utvärdering tillsammans med eleverna, men att goda

exempel finns från flera klasser och att det finns en ambition hos lärarna att utveckla elevernas delaktighet och inflytande i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan anpassar innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp som utgår från elevernas behov och förutsättningar samt arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för elevers delaktighet gällande inflytande över undervisningens innehåll.

Granskningen visar att innehåll och arbetssätt i undervisningen i högre omfattning anpassas till aktuell elevgrupp så att undervisningen stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av granskningen framkommer att elever i relativt hög utsträckning lämnar undervisningen på gruppnivå för att undervisas på individnivå av speciallärare eller resurspedagog. I intervjuer med rektorn och elevhälsan finns en samstämmighet kring att de ser ett behov av att utveckla arbetet med att stödja lärarna i att i högre utsträckning utforma undervisningen på gruppnivå, där elevers behov av extra anpassningar eller särskilt stöd rymts i den undervisning som sker på gruppnivå i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn fortsätter att utveckla arbetet med att synliggöra utmaningar och framgångsfaktorer på organisations- grupp- och individnivå för att utveckla undervisningen så att den främjar att elever ska kunna delta i undervisningen och tillgodogöra sig utbildningen. I detta arbete är samverkan med elevhälsan central så att lärarna i högre utsträckning kan använda kunskapen om elevernas behov och förutsättningar, för att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt på gruppnivå. I arbete kan förslagsvis Västerås stads ramverk för grundskolans pedagogiska styrning vara ett stöd.

Av granskningen framgår vidare att den del av elevernas delaktighet som handlar om deras möjligheter att delta i planeringen av undervisningen inte genomsyrar skolans arbete på ett tydligt sätt. Av utredningen framkommer att eleverna i låg utsträckning är med och påverkar planeringen av undervisningen vad gäller innehåll. Eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningen men har begränsade möjligheter att vara delaktiga i planeringen av undervisningens innehåll.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn fortsätter att utveckla arbetet med att ge eleverna ett reellt inflytande på undervisningens innehåll. Detta kan ske genom att eleverna, i förhållande till ålder och mognad, får ta aktiv del i planeringen

och utvärderingen av lektioner och arbetsområden. Lärarna kan till exempel i planeringen av olika arbetsområden diskutera med eleverna om vad i det centrala innehållet de i detalj ska fokusera på. Elevernas egna erfarenheter och föreställningar om vad undervisningen ska behandla kan på så vis användas i planeringen av innehåll och arbetsformer inom ett arbetsområde.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola och att skolan har ett samlat arbete för att skapa studiero.

Motivering

Skolan bedriver ett medvetet arbete kring trygghet där eleverna är delaktiga

Granskningen visar att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Av granskningen framgår att alla elevers upplevelse av trygghet systematiskt följs upp och att skolan utifrån en analys av uppföljningen aktivt arbetar med att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en trygg miljö. Elevernas upplevda trygghet på skolan följs upp bland annat genom enkäter och samtal. För att få en nulägesbild utifrån enkäterna gör skolans kurator en sammanställning på klassnivå som kommuniceras till klasserna och sen kommer klassens analys tillbaka till elevhälsan. Enkäten görs två gånger per termin för att se om eleverna upplever skillnad däremellan. Vid intervjuer framkommer att resultatet från enkäterna diskuteras och analyseras i elevråd och i klasserna. Utifrån dessa diskussioner vidtas anpassade åtgärder i form av mål för varje klass. Exempel på åtgärder som genomförts är att rektor beslutat om att rasterna är uppdelade så att färre elever är ute på varje rast, de vuxna som är ute på rast är ute hela rasten samt att en skärm fälls ner så att

Ljudet från diskmaskinen som eleverna påtalat som störande inte längre stör på samma sätt i matsalen. En elev berättar i intervju att klassen påtalat att en bänk som stod i elevernas hall tog mycket plats och stod i vägen för eleverna varpå rektorn såg till att bänken togs bort. En annan elev berättar att det togs upp på klassrådet att det var mycket prat under lektionerna, eleverna bestämde att det skulle bli mindre prat och eleven tycker att det blev en rejäl förändring. Eleverna är i intervjuer samstämmiga om att det finns fungerande klassråd och elevråd på skolan. I skolans egna enkäter finns också möjlighet för eleverna att skriva kommentarer och elever berättar under intervju att de nyttjat möjligheten att lämna kommentarer om till exempel trygghet. Eleverna berättar i intervju om att de under mentorstiden varje vecka får svara på frågor om hur det är i klassen. Eleverna beskriver också att två elever i varje klass från årskurs tre är representanter i "Here 4U", en ideell förening som skolan samarbetar med och som tillsammans med skolan arbetar för ökad trygghet i skolan². Elevrepresentanter och personal håller tillsammans i rastaktiviteter som en del i det förebyggande arbetet för att motverka mobbing på skolan. Rektorn berättar i intervju att personalen har en tät dialog med eleverna kring vad vuxna på skolan kan göra för att det ska kännas tryggt. Det framgår även av Skolinspektionens enkät att både elever och lärare upplever att eleverna är trygga på skolan³.

Skolan arbetar samlat för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av granskningen framkommer att personalen på skolan har en samsyn kring regler och förhållningssätt som skapar studiero. Bland annat framkommer i lärarintervju att det pågår en kontinuerlig diskussion i kollegiet kring vad de gemensamt menar med studiero, att studiero till exempel inte alltid betyder att det ska vara helt tyst i undervisningen samt att lärarna talar med eleverna om hur de själva kan bidra till studiero. Det framkommer av granskningen att det finns väl inarbetade rutiner för att personalen återkommande ska diskutera och utveckla såväl

---

² Here 4U är en ideell förening som arbetar för ökad trygghet i skolan och samhället i stort.

³ Skolenkäten, våren 2021. Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

regler som förhållningssätt i samband med resultaten från skolans enkäter två gånger per läsår.

Av observationer framgår att lärarna har en tydlig ledarroll i undervisningen, som signalerar lugn och trygghet och därmed skapar en tydlighet för eleverna kring arbetssätt och förhållningssätt. Av intervjuer framgår att lärare och annan personal arbetar med ett lågaffektivt bemötande av eleverna och att det finns en tydlig struktur i undervisningens utformande som bidrar till att studiero skapas för eleverna. Av lektionsobservationer framgår att lärarna väl nyttjar de små grupprum som finns att tillgå för att skapa studiero i klassrummet samt för enskilda elever. Representanter för elevhälsan säger i intervju att de är medvetna om att elever på skolan önskar en bättre studiero i undervisningen men att detta inte är kopplat till lärarnas ledarstöd i klassrummet utan står för enskilda elever som kan störa undervisningen på gruppnivå. Lärarna beskriver i intervjuer att de har arbetat medvetet med att öka studieron för eleverna där lärarna utifrån en nulägesanalys satt upp mål för en förbättrad studiero vilket följs av kontinuerliga kollegiala samtal. Vid de observerade lektionerna uppfattar utredarna att studieron är mycket god. Eleverna har tillgång till hörselkåpor, skärmar och det finns en Time Timer i alla klassrum som visualiserar tidsangivelser för olika uppgifter och moment i undervisningen. Användandet av bildstöd i undervisningen sker i flera av de observerade lektionerna och rörelsepauser finns i form av energibana på skolgården. Även andra moment i form av att elever får röra på sig i skiftet mellan olika arbetsuppgifter eller att det finns olika ställen att sitta och arbeta på i klassrummet påverkar studieron i positiv bemärkelse, vilket har observerats av utredarna under flera av lektionsobservationerna. Av intervjuer med lärare framgår ytterligare exempel på det medvetna arbetet som genomförs för att öka studieron, ett exempel är klassrumspromenader då eleverna får träna på hur de ska röra sig i klassrummet för att bibehålla studiero genom att inte röra vid andra elever, bord eller liknande när eleverna exempelvis hämtar olika saker i klassrummet. Lärarna uppger även i intervjuer att digitala appar används för att synliggöra och visualisera ljudnivån för eleverna.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar i syfte att verka för likvärdighet och att rektorn endast till viss del ser på lärarnas omdömen och betyg i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och betygssättning på skolan.

Motivering

Rektorn analyserar till viss del skillnader och avvikelser i omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn till viss del analyserar avvikelser i de omdömen och betyg som olika lärare satt, i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och betygssättning på skolan. Vidare framgår av intervju med rektorn att hen börjat undersöka avvikelser i lärares bedömningar och betygssättning men ännu inte är klar med arbetet. Rektorn har bland annat upptäckt att endast 175 av de totalt cirka 2000 omdömen som ges i de lägre åldrarna visar mer än godtagbara kunskaper och att av dessa står pojkarna för 107. Av den dokumentation Skolinspektionen tagit del av inför granskningen beskriver rektorn att ämnena teknik, slöjd och idrott har en högre måluppfyllelse än övriga ämnen. I intervju med lärare och rektorn framkommer att det tidigare funnits en kultur på skolan att lärare i årskurs tre inte ska ge högre omdömen än godtagbara kunskaper och att omdömet mer än godtagbara kunskaper skulle hållas tillbaka för att lärarna upplevt att det är en utmaning att sätta ett graderat omdöme på lågstadiet. Av intervjuer framkommer att det råder en samstämmighet hos rektorn och lärare att arbetet med att göra bedömningar utifrån olika kunskapsnivåer behöver utvecklas. I Skolinspektionens enkät från vårterminen 2021⁴, framgår att den

---

⁴ Skolinspektionens skolenkät våren 2021. Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet. På påståendena om bedömning och betygssättning svarar den pedagogiska personalen: På den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till med indexvärdet 6,4 (att jämföra med riket 7,5). Jag får det stöd jag behöver för att göra

pedagogiska personalen svarar lägre än rikets snitt gällande frågor om bedömning och betygssättning vilket indikerar att det kan finnas ett behov av att utveckla arbetet kring bedömning och betygssättning.

Rektorn ger lärarna till viss del förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet

Granskningen visar att rektorn till viss del ger lärarna förutsättningar att samverka i frågor som rör kvalitetssäkring av deras egen bedömning och betygssättning. Av granskningen framkommer att lärarna har möjlighet att diskutera bedömning och betygssättning med varandra men att arbetet inte är organiserat. I intervju med rektorn framkommer att rektorn ser ett behov av att ta fram fler metoder och har påbörjat ett arbete med kvalitetssäkring av omdömen och betyg. Rektorn beskriver att lärarna ges förutsättningar för allmänna diskussioner kring bedömning och betygssättning i forum på skolenheten och att vissa lärare ingår i kommungemensamma ämnesnätverk men uttrycker att arbetet behöver utvecklas för att öka samstämmigheten i hela kollegiet. Lärarna bekräftar detta i intervjuer och berättar att det finns ett nära samarbete kring undervisningen och till viss del kring bedömningsfrågor, i kollegiet och med den närmsta kollegan i parallellklassen. Av granskningen framkommer att sambedömning sker gällande de nationella proven med två närliggande skolor i syfte att stärka likvärdigheten och att det pågår en samverkan kring arbetet med de reviderade kursplanerna. Rektorn berättar i intervju att hen har skapat förutsättningar för kollegialt lärande kring bedömning och betygssättning under ledning av en förstelärare och en specialpedagog men att arbetet avstannat. Vidare beskriver rektorn att hen under sin tid på skolenheten identifierat att det finns behov av att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning för att rättssäkra och öka likvärdigheten.

---

likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling med indexvärdet 7,2 (att jämföra med 7,4 i riket). På den här skolan samarbetar vi lärare kring bedömning av elevernas kunskaper med indexvärdet 6,7 (att jämföra med 7,4 i riket).

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin egen bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Granskningen visar att metoder för kvalitetssäkring av omdömen och betyg behöver implementeras, för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas arbete med bedömning och betygssättning. Granskningen visar att rektorn identifierat ett behov och påbörjat ett arbete med att skapa förutsättningar för lärarna att utveckla arbetet med likvärdighet i bedömning. I de tidigare åren i grundskolan syftar lärares bedömningar främst till att avgöra om eleverna och undervisningen är på rätt väg.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att fortsätta det initierade arbetet med att implementera olika metoder för kvalitetssäkring av omdömen och betyg. Detta för att skapa förutsättningar för lärarna att arbeta med frågor kring bedömning och betygssättning löpande och inte bara aktualisera arbetet vid nationella prov eller avstämningsperioder. I detta arbete har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdig bedömning och betygssättning. Arbetet kan till exempel innebära att rektorn ser till att lärarna får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera undervisningens utformande och hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid bedömning och betygssättning. Vidare kan rektorn i detta arbete skapa förutsättningar för hur elevhälsan och lärarna kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de i samverkan kan bedöma olika elevprestationer utifrån information om elevernas styrkor och utvecklingsbehov.

På Skolinspektionens vägnar

X Johan Westerling-Kalla

Beslutsfattare
Signerat av: Johan Westerling Kalla

I den slutliga handläggningen har Johanna Fredman, föredragande, Ebba Zeno, utredare, Emma Nordström, utredare och Eva Lindgren, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Elva lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Brandthovdaskolan är en grundskola med årskurserna F-6. Huvudman för skolan är Västerås Stad. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök cirka 300 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15 och den 16 februari. En digital intervju med rektor genomfördes den 18 februari. Besöket genomfördes av utredarna Johanna Fredman, Ebba Zeno och Emma Nordström.